

Vizualizirane emocije

Kleščik, Matej

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:776785>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-20**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Sveučilište u Zagrebu

Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu

Preddiplomski studij slikarstva

Vizualizirane emocije

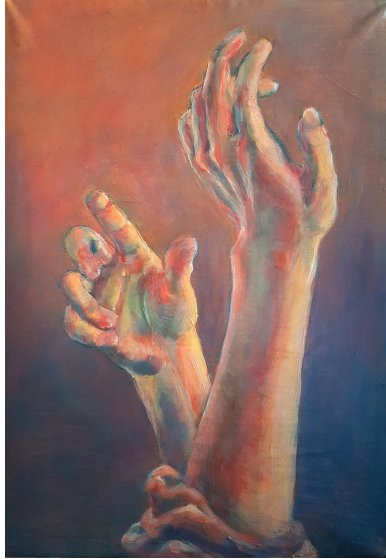
Završni rad preddiplomskog studija

Student: Matej Kleščik

Mentor: Izv. prof. art. Ksenija Turčić, mag. slikarstva

Sadržaj

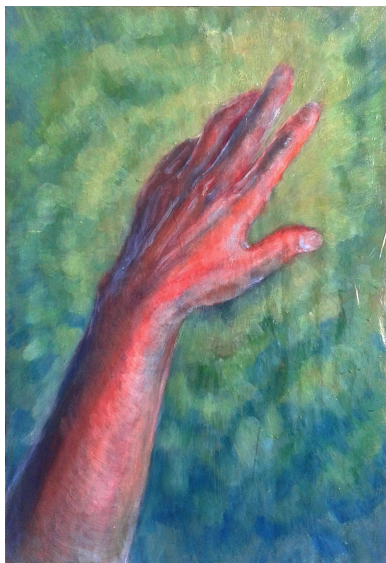
Uvod.....	5
Rad kroz godinu.....	6
Skiciranje i prve slike.....	6
Istraživanje i određivanje teme.....	8
Prvi rad u temi.....	10
Igranje s medijem.....	12
Eksperiment s temom.....	14
Završni rad.....	16
Zaključak.....	17

Slika 1.

Slika 2.

Slika 3.

Uvod

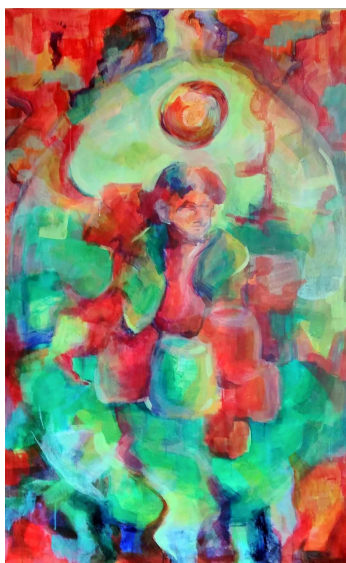
Kroz treću i četvrtu godinu preddiplomskog studija slikarstva, pod mentorstvom prof. Ksenije Turčić, odabrao sam istraživati boju, kompoziciju mrlje i slikarskog procesa. Početno sam motiv komponirao s figuracijom i figuracija je postepeno, u korist kolorističkih mrlja i izostanku linije kao granice oblika prešla u apstrakciju.

Na trećoj godini počeo sam s motivom autoportreta, naglašeno tražeći boju i oslobađajući potez prema uzoru baroknog slikarstva. Vježbe radi promijenio sam motiv lica u motiv ruke istražujući kolorističku promjenu inkarnata. Figurativni prikaz ruke tj. Šake, slikajući postupnim građenjem podslikavanja i preslikavanja uljanim bojama s ciljem da detalj tijela u kompoziciji dobije na monumentalnosti. Kroz razne položaje ruku (od grčevitih do opuštenih poza (Slike 4., 5. i 6.)) zanimalo me mogu li od jednostavnog motiva dobiti punoću kompozicije s ciljem promjene svjetla i kolorita. Uglavnom, nisam konceptualizirao motiv već sam se namjernom redukcijom motiva posvetio procesu i upoznavanjem medija.

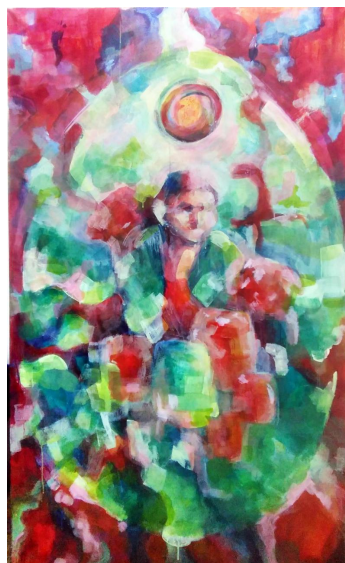
Na četvrtoj godini primijetio sam da mi kroz studiranje medija figurativni motiv nije neophodan i on postepeno nestaje u mojem radu. Potpuno izbjegavam rubnu granicu između figurativnog prikaza i pozadine gdje za mene počinje istraživanje ravnoteže mrlja i poteza boje koje stvaraju prostornost na slici. Prepuštajući se procesu gradnje slike « bez vidljivog značenja» otkrivam vlastitu emotivnost i vezanost za svježinu mrlje i 2 valove» obojanih poteza. Tako dolazim do osobnog iskustva gdje slika osim emotivnog odnosa s bojom gubi drugo značenje. U tom procesu s manjih formata prelazim na velike i na taj način oslobađam « pogled» koji nije fokusiran na cijelu sliku već se fokus pomiće u sagledavanju.

Slika 4.

Slika 5.

Slika 6.

Slika 7.

Slika 8.

Slika 9.

Rad kroz godinu

Skiciranje i prve slike

Studijski rad sam počeo s do tada poznatim razmišljanjem o figurativnom motivu po promatranju i sjećanju. Kroz razgovor s mentoricom dobio sam ideju da promatram svoje skice ne kao nezavisne prijedloge za sliku već kao kolažne elemente od kojih sam izrezivanjem i slaganjem počeo raditi nove kompozicije. Izrezivao sam fotografije figura iz raznih časopisa te ih slagao u kompozicije koje sam nakon toga preslikavao akrilom (slika 4.). Svaka sljedeća skica djelovala je slobodnija, izgubio sam osjećaj sputanosti i tako sam dobio potrebu izraziti se na velikom formatu. Prvotno sam slikao akrilnom tehnikom zbog ekonomičnosti i bržeg sušenja jer se moj rad otvorio bržem stvaranju, Formate podloge koju sam odabrao povećao se na 195x110 kako bih oslobodio potez i izražaj. Kroz taj proces sam primijetio da me planiranje putem skica počinje sputavati. Tako sam se fokusirao na to da spontano doslovno prenosim sadržaj na veliki format bez prethodnog planiranja kompozicije. (slika 5. i 6.)

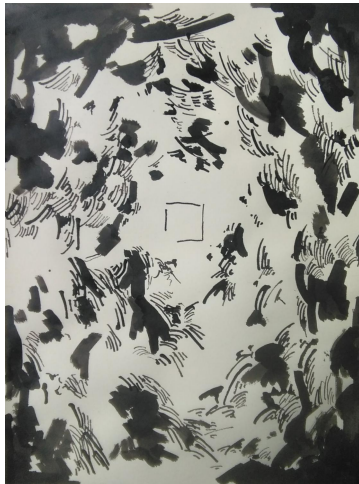
S početka mi slikanje nije uspjevalo kako sam zamislio unaprijed pa sam se morao ohrabriti i pustiti spontanoj reakciji u procesu slikanja što mi je donijelo drugačiji odnos prema vlastitom radu. Također, takvim postupkom izgubili su se svi naoko figurativni elementi u mojem radu. Prestali su mi biti važni kao sadržaj. Među novonastalim radovima izdvojila se jedna manja akrilna kompozicija na kojoj sam primijetio da je građena samo tonovima i potezima boja koji su davali osjećaj prostornosti kakav imamo kod pejzaža. (slika 7.). To mi se učinilo vrlo zanimljivo: da apstraktna kompozicija, iako ne prikazuje pejzaž - nema tendenciju prikazati sadržaj iz pojavnog života, a ipak daje osjećaj prostora. Isto sam odlučio prenjeti na veliki format.

Slikajući na velikom formatu susreo sam se s osjećajem da moji potezi i odabir boja intuitivno vode ka završavanju slike koja postaje gotova kompozicija. (slika 8.). Iako mi je pristup slikanju izgubio način planiranja kroz izradu skica u spontanosti pristupa, za mene je moje istraživanje u slikarstvu postao emocionalni doživljaj. (slika 9.).

Istraživanje i određivanje teme

Iz prethodnog iskustva zaključio sam da ne bih trebao “završavati” skice i da ih je nemoguće doslovno prenositi na veći format da bi se gradila slika. Planiranje skica za mene je postao samostalan rad koji « raščićava » viziju i ne treba ih više doslovno prenositi. Na taj način koji ne uključuje pokušaj da se skicirano doslovno prenosi na veći format, zadržao sam prvobitni osjećaj kod provedbe ideje. Što sam više spontano pristupao izradi brzih skica, uspijevao sam pokazati više emocija u sadržaju koji je postao neopterećen pričom već u službi oslobođenja medija. Naime, ljudi pamte vezujući određene događaje uz podražaje koje su tada osjetili, emocije kroz koje su prolazili. Kada se želimo prisjetiti neke informacije, lakše ćemo se prisjetiti detalja ako se sjetimo što smo vidjeli ili općenito osjetili u tome trenutku. Također se možemo nečega sjetiti potpuno slučajno: ako određeni događaj u nama izazove istu ili sličnu emociju. Kao na primjer snovi: kada se probudimo, većinom nam “pobjegnu” iz glave. No kroz dan, kada, na primjer, gledam zalazak sunca koji u meni izazove određenu emociju i ta emocija me podsjeti na osjećaj iz moga sna, poput lančane reakcije sjetim se svega što se u snu dogodilo.

Meni je osobno postalo zanimljivo što sam kroz izradu spontanih skica otkrio da većinu svojih emocija vežem uz prizore koji podsjećaju na prikaz neba. Vodeći se tim saznanjem, motiviralo me da napravim seriju apstraktnih slika različitog kolorističkog uzbuđenja i gradacije preslikanih i podslikanih poteza koji na kraju svojim jedinstvom podsjećaju na sadržaj koji osjećamo gledajući u smjenu svjetlosti neba.

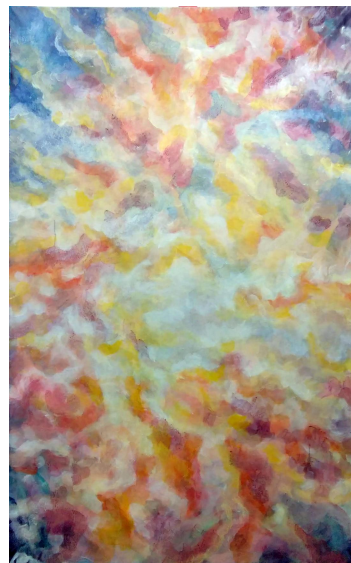
Slika 10.

Slika 11.

Slika 12.

Slika 13.

Prvi rad u temi

Nisam se želio služiti fotografijama kao predloškom za sliku zato što bih tada isključio tek nastali osjećaj da se sadržaj gradi spontanošću i emocijom, unutarnjim osjećajem za ritam i količinu obojenosti.

Što u meni izaziva pomisao na nebo? Kako je nastala ta potreba da unutar apstraktnog sadržaja sačinjenog od poteza i tonova boje u određenom pulsirajućem ritmu prepoznam sjhećanje na vizualni sadržaj veličanstvenog prostranstva kojim sam svakodnevno okružen?

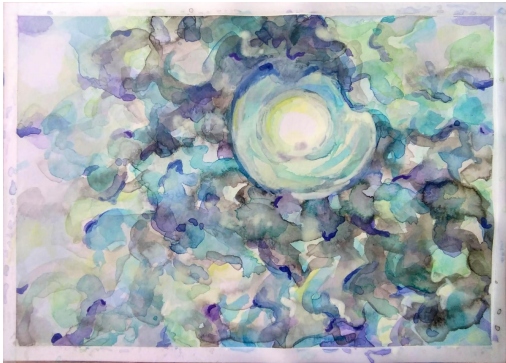
Ako o tome razmišljam onda mogu reći da je za mene osjećaj gledanja prostranstva neba nešto što me umiruje i ostavlja dovoljno intrige i neobjašnjene slutnje o dubini i veličini tog prostora..

Kako mene inspirira pomisao na neobjašnjeno i metafizičko prostranstvo, nalazim da je to vječna inspiracija mnogih ljudi, kultura pa i religija, legendi i mitova.

Moje prvotno htijenje bilo je istraživati motive i mitove o krilatim bićima koja žive na nebu...što osjećajno spajam s pojavom iluzionizma na baroknim prikazima svodova. Potreba je to da se osjećajno proširimo na neopterećujuće i lagano bivanje u vječno otvorenim prostorima.

U nekom periodu rada sam napustio kolaž te uzeo tuš i pero. Između crte, mrlje i plohe, na drugačiji način no prije, izdvojio sam crtež koji mi je otvorio viziju kako bi napokon dobio da sliku koja izgleda završena, a opet da je ostala svježna (slika 10.)... i vodeći se tom inspiracijom počeo slikati. (slika 11.)

Počeo sam sliku sam graditi s puno lazurnih slojeva nego što sam to prethodno radio. Primjetio sam da mi takav način slikanja više odgovara i postao sam puno slobodniji i sigurniji u slaganju lazurnih slojeva. Zanimljivo mi je kako, preklapajući se jedan preko drugog ti slojevi tvore nove tonove boje i oblikuju poteze, te sam počeo uživati neponovljivosti likova koje dobivam. To je rezultiralo poklapanjem onoga što sam osjećao u usporedbi s nastajanjem i smjenom svjetla i senzacija na nebu (slika 13.).

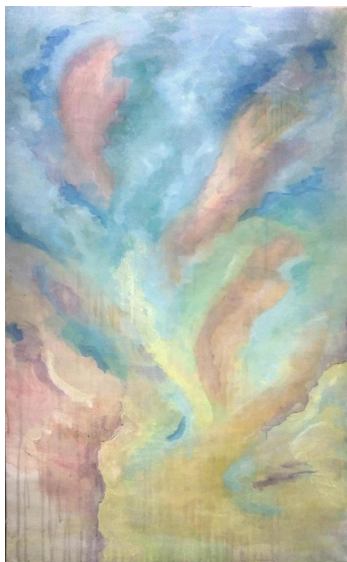
Slika 14.

Slika 15.

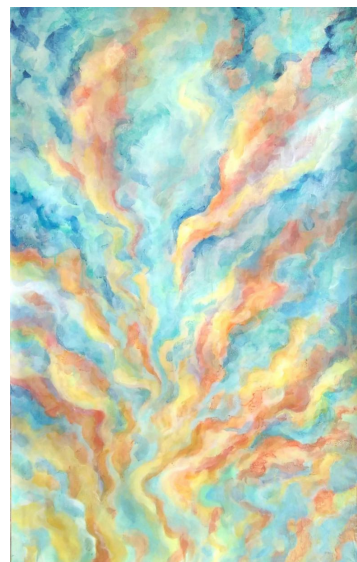
Slika 16.

Slika 17.

Slika 18.

Slika 19.

Igra s medijem

Eksperimentirao sam s različitim načinima skiciranja, na različitim veličinama i oblicima formata, na papirnatim podlogama i otkrio sam da mi je najuzbudljivije izražavanje s lazurnim ili akvarelnim tehnikama. (slika 14. i 15.). Događalo se da namočim papir i povlačim linije tušem da bi se razlijale po papiru. Nakon sušenja ponavljao sam taj postupak. Tom tehnikom dobio sam neutralnu podlogu, dok bi kasnije u procesu nanošenja boje slika dobivala smisao. (slika 16.).

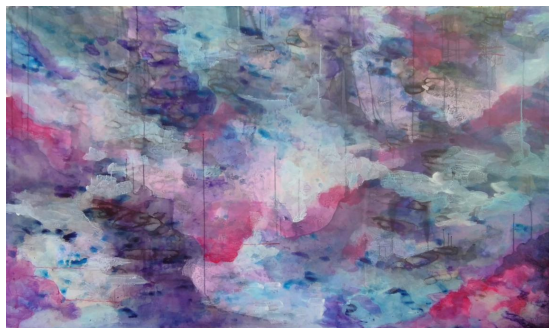
Pokušao sam na taj način raditi i na velikom formatu, no u ovom periodu mi je to bilo financijski i tehnički zahtjevno. Zato sam bio primoran pripremati podlogu i slikati na običnom smeđem papiru. Iako mi je bilo jasno da iste efekte ne mogu dobiti, to me nije spriječilo da nastavim sa svojim istraživanjem dalje. (slika 17)

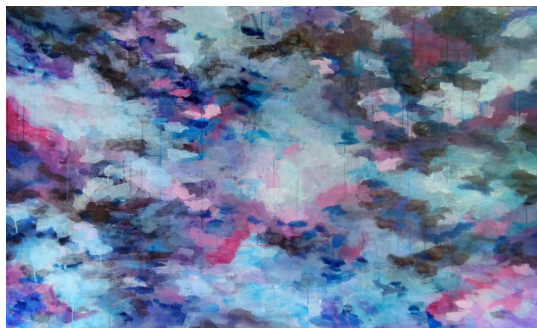
Slika 20.

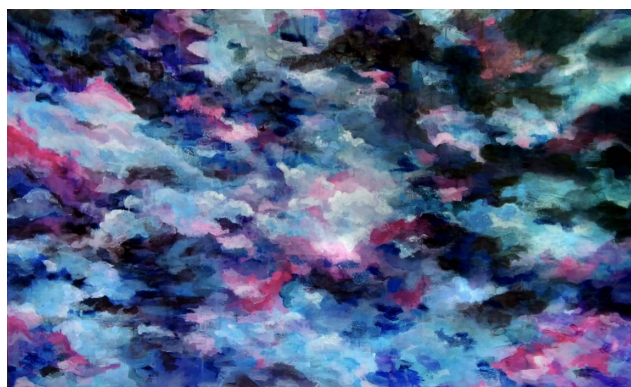
Slika 21.

Slika 22.

Slika 23.

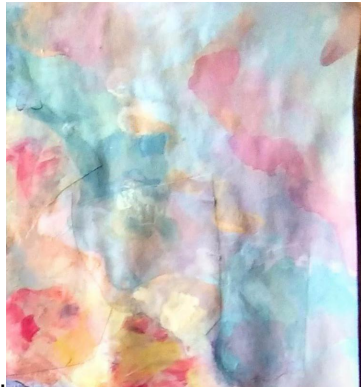

Slika 24.

Eksperiment s temom

U posljednjem semestaru studija odlučio sam osvježiti istraživanje mijenjajući format slike u uspravne i isprobati se s hladnijim i tamnijim koloritom. Crni tonovi u sjedećim skicama služili su poput kostura na kojeg sam kasnije gradio spektrom plavih i ljubičastih tonova (slika 20., slika 21.).

Tako sam pomalo mijenjao način rada. Isto, na moj rad je utjecala prilagodba slikanja na papiru napetom na okvir i to sam trebao tehnološki usavršiti. Kako se papir širi dok je mokar i tvori nabore na svojoj površini, boja se skuplja u jezera. Tako je boja, kako se sušila, tvorila različite i zanimljive uzorke po papiru (slika 22.). Nakon nekoliko slojeva ovako nanešne boje nastavio bih slikati prateći oblike koji su nastali prethodno.

Slika 25

Slika 26.

Slika 27.

Slika 28.

Slika 29.

Slika 30.

Završni rad

Za emociju koja bi zaokružila cijelu godinu studija htio sam prikazati osjećaj kraja jedne faze, rekao bih da je mir koji sam stekao oslobodivši se u istraživanju . Tako da me to dovelo do toga da sad vidim da je to tek otvorilo novi početak u vlastitom radu, nadogradnji i otvaranju ideja.

Reciklirao sam jednu skicu s početka godine koja je imala zanimljive uzorke boja u kutevima (slika 25.) i izdvojivši ih, hrabro sam reducirao paletu u korist komplementarnog kontrasta boja (plave i narančaste) što se prije ne bih usudio.

Zaključak

Kroz život mi se znalo dogoditi da, kada bih ugledao nešto u prirodi, nešto što bi probudilo u meni osjećaj, euforij...koliko god sam puta htio zaustaviti taj određeni moment pomoću fotografije, nikada mi nije uspjelo. Moje fotografije bi mi uvijek izgledale nekako prazno. Iako svjestan da moje sposobnosti fotografiranja nisu izvrsne, a ni kvaliteta mog fotoaparata, postalo mi je bilo jasno da to što pokušavam «uhvatiti» nije taj vizalni trenutak, nego emocija koju on izaziva.

Istražujući i igrajući se s bojama i promatrajući vlastite emocije ove studijske godine, podsjetio sam se na te trenutke. Svaka snažnija emocija koju sam htio prikazati pobudila bi u meni nekakvu veću sliku, viziju prirode koja me obavlja. Nebo koje se prostire iznad i okolo mene. Prikazujući emocije nesvjesno sam prikazivao i te trenutke u kojima sam ih osjećao, za koje sam ih vezao.

Radovi koje sam izložio su apstraktna manifestacija emocija isprepletenih u meni koje izaziva priroda. Emocije koje u meni izazivaju osjećaje i vizije iz prirode koja ih je u meni prvobitno i probudila.